

ÅRETS DAGSTIDNING DIGITALA MEDIER Torsdag den 14 juni

SvD KULTUR

Ernst Billgren dekorerar Norra länken

NORRA LÄNKEN Stora konstprojekt planeras i tysthet i Stockholms underjord. Norra länkens många tunnlar ska ge unika upplevelser när trafiken släpps på 2015. En av tunnarna förvandlar Ernst Billgren till en naturupplevelse med hjälp av speglar.

11 juni 2012 kl 16:43, uppdaterad: 14 juni 2012 kl 09:57

Trafikverket gör en storsatsning på konstnärlig gestaltning av vägtunnlar som överträffar alla tidigare exempel. En rad konstnärer har flera år före Norra länkens öppnande bjudits in för att skapa konstnärliga uttryck som går mycket längre än i Södra länken från 2004.

– Vi höjer ribban ännu mer. Vi har lärt oss att när konstnärerna tas in mycket tidigare så kan de göra mycket mer, säger Mats Broman, arkitekt på Trafikverket med ansvar för tunnelgestaltning.

Ett tiotal passager i Norra länken utformas nu i samarbete med konstnärer. En av dem är Ernst Billgren som Trafikverket kontaktade 2010 för ett tunnelavsnitt under den blivande Hagastaden utanför Norrtull.

Billgrens snilleblix är att montera långa profiler av stiliserad ursvensk natur på ett underlag av glas, något som kommer att få landskapet att växa i det oändliga.

– Tunnelväggarna står ju mot varandra. När de kläs med speglar kommer varje träd däremellan att synas som flera. Samtidigt är man ju i rörelse när man kör genom tunneln och då kan jag skapa någon form av händelse i landskapet under färden, säger Ernst Billgren utan att avslöja om något av hans typiska djur kommer att dyka upp i tunneln.

I sin väldiga ateljé på Norrmalm rullar han raskt ut tio meter skiss som visar det landskap han tänker sig. Arketypiskt nordiska former av skog, gläntor, vattenbryn och bergsknallar i en enda lång silhuett kommer att följa trafikanterna på en tunnelsträcka som omfattar två underjordiska vägsäl.

– Jag ville trolla bort tunneln. Jag byggde först en miniatyrmodell för att se hur spegeleffekten skulle bli. Nu vet jag att det fungerar. Nu återstår utprovning av material som tål den hårda miljön.

De långa natursilhuetterna görs troligen av rostfritt stål som monteras

Kul idé! Ernst Billgren är nog rätt man för detta.

MuttrandeMalte

ERNST BILLGREN

Född 1957 i Stockholm.

Utbildad på Valands konsthögskola i Göteborg.

Inriktning: Måleri, skulptur, möbeldesign, scenografi, film och musik och även böcker. Verken är ofta estetiska och tekniska hybrider. Typiskt är undersökande naturmåleri med inslag av nationalromantik, mytologi, till exempel med djur ur svensk historia.

Sitter sedan 1997 i Konstakademien.

Översätter just nu sin bok Vad är konst.

Förbereder en utställning i Shanghai, gör ett spegelkonstverk till ett museum i Milano och "ska precis skicka en grej till Desmond Tutu för det är ju också mycket välgörenhet".

utanpå de väldiga glasskivor som ska täcka väggarna från en höjd cirka 1,5 meter över vägbanan och upp till taket. Glasets baksida blir inte silver som i vanliga speglar, utan naturens färgnyanser.

– Jo, du kan räkna med en del blått för himmel men också grönt, nickar Billgren som är uppenbart stolt över att göra banbrytande offentlig konst i sin egen hemstad – ”sånt här är det Sverige som är bäst på”!

Ernst Billgren reser numer ofta mellan Stockholm och Phang Nga norr om Phuket där han har sin andra ateljé. Just nu väntar han besked om en utställning i Shanghai senare i år.

– Jag har gjort en hel del med speglar de senaste åren. Precis som kompositörer i långa perioder jobbar med viss musik, jobbar jag gärna vidare med visst material. Det ger en sorts konstnärlig återvinning av idéer.

För Trafikverket är satsningen ett sätt att öka ”orienterbarheten” och göra tunnlarna attraktiva. Flera konstnärliga koncept för Norra länken inspireras helt enkelt av det som ligger ovanför. Under Haga ska till exempel fjärilar föra tankarna till Gustav III:s park och nära Värtan ska man köra längs lysande vassruggar.

– Vi är flera konstnärer med olika koncept, berättar Ernst Billgren som snappat upp att ett av de övriga temana är ”vinter”.

– Den trafikplatsen ska markeras med ett stort klot som kyls ner så att det täcks av is.

Att offentlig konst och i synnerhet konst i trafikmiljöer möter många begränsningar och krav från beställaren, ser Billgren som en sporre till kreativ problemlösning. Som en av Sveriges mest framgångsrika konstnärer är han pragmatiker med beställningar till allt ifrån kinesiska hotell och italienska museer till nordiska storföretag. Han undslipper ändå en gnutta ironi över Trafikverkets trafikpsykologer.

– Kände du inte till dem? Jag har insett att de måste vara Sveriges största yrkesgrupp.

Ernst Billgren ville först rikta speglarna så att de visade även mötande trafik, men det sågs som riskfyllt och stoppades. Trafikverket testar konstnärernas förslag genom tredimensionella datoranimationer, som ibland leder till mindre justeringar.

Frågan nu är om en annan av Billgrens idéer kan förverkligas – att radiosändningar automatiskt ska brytas för att ge plats åt olika typer av fågelsång när man kör genom hans installation.

– Tekniken finns ju, men vad som tillåts är oklart. Jag hoppas förresten också att den här sträckan beläggs med tyst asfalt.

Norra länken blir Billgrens första verk i en tunnel. Bland permanenta verk utomhus nämner han skulpturer i form av hus – på Kamptorget i Helsingfors och i Telenors huvudkontor i Bergen.

Visa mer fakta

JOHAN HELLEKANT

08-13 51 23 johan.hellekant@svd.se

MER FRÅN SVD.SE

- Försvunnen flicka hittad styckad
- Pingvinsex chockade polarforskare
- Dödsorsaken överraskar OS-läkaren
- Lustig: Därför täckte jag inte vid stolpen
- Rymmarna jagas ännu efter 50 år

MER WEBB-TV PÅ SVD.SE

Filmtrailer: Resident Evil: Retribution

Cyklar mot rött – framför polisen

Förbereder aktioner mot varje fotbollsmatch

Historiskt krigsfartyg går i pension